

Písomný výstup pedagogického klubu

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
3. Prijímateľ	Gymnázium Pavla Horova, Masarykova 1, Michalovce 07179
4. Názov projektu	GPH - Reserata pro Futuro
5. Kód projektu ITMS2014+	312011U411
6. Názov pedagogického klubu	Dejepis-čitateľská gramotnosť
7. Meno koordinátora pedagogického klubu	PhDr. Michal Košičan PhD.
8. Školský polrok	február 2021 – jún 2021
9. Odkaz na webové sídlo zverejnenia písomného výstupu	https://www.gphmi.sk/gph-reserata-pro-futuro/

10.

Úvod:

Stručná anotácia

V nadväznosti na primárne definované ciele činnosti práce klubu Dejepis čitateľská gramotnosť a metódy, ktoré jeho členovia diskutovali a reflektovali podľa obsahového plánu jednotlivých stretnutí, má byť predložený výstup prvkom, motivujúcim žiaka pri uplatňovaní zásad čitateľskej gramotnosti najmä k samostatnému uvažovaniu, rozvoju historického myslenia nad konkrétnymi udalosťami, samostatnej bádateľskej aktivite bazálne ukotvenej na prácu so sprostredkovaným pramenným historickým materiálom, ktorý žiak prijíma so zreteľom na rozvoj kritického uvažovania o historických počinoch jednotlivých protagonistov minulých udalostí ľudskej spoločnosti.

Kľúčové slová: spisovný jazyk, Slováci, obrodzenie etapa, národ, štúrovci, revolučné roky, Rakúska monarchia, Bachov absolutizmus, historický prameň

Zámer a priblíženie témy písomného výstupu : Na základe práce s priloženým pramenným materiálom viažucim sa na problematiku zápasu slovenského národa o jazykovú a národnú svojbytnosť v Rakúskej monarchii (vložené v jadre tohto výstupu) a za pomoci vlastnej analyticko – kritickej reflexie viazanej na atribúty požadovanej úrovne rozvoja čitateľskej gramotnosti pochopia žiaci zložitosť a zákonitosť parciálnych dejov a procesov dotvárajúcich konečný obraz uvedených dejinných udalostí.

Jadro:

Popis témy/problém dôvod

Ondrej Mésároš K uzákoneniu slovenčiny A. Bernolákom ako spisovného jazyka

...Nikdy nemožno dosttaočne oceniť a vynachváliť úmysel Vašej Veľadôstojnosti, ako aj iných spolu vysokoučených mužov o pestovanie nášho slovenského jazyka. Vyžadovala si to oprávnene už dávno oddanosť k nášmu národu i k materinskému jazyku, vynucovala si to úcta k svätému náboženstvu, ktoré počnúc prvými storočiami ústami svojich služobníkov početnému ľudu týmto jazykom hovorí, a napokon súril to aj príklad pokročilejších národov, ktoré svoje jazyky akoby na vrchol slávy pozdvihli. Že náš jazyk bol voľakedy v kvete, o tom pochybovať je sotva možno. Veď vieme, že pred vpadnutím Hunov, čiže Maďarov, vláda a rozsiahle panstvo bolo v rukách národa slovenského, s čím spolu išla medzi inými hodnotami aj hodnota panujúceho jazyka. Ale po vyvrátení slovenského kráľovstva Hunmi (Maďarmi) a Nemcami a po uvrhnutí nášho národa do otroctva jediným údelom našim a pod mocou Maďarov žijúceho slovenského národa bolo robotovať, z čoho pochádza aj bežné slovo na vyjadrenie poddanskej práce a ak sa nemýlim aj na slovo Sclavus na označenie sluhu.

Ondrej Mésároš K uzákoneniu slovenčiny A. Bernolákom ako spisovného jazyka (In: Kropilák, M.; Varčíková, M., Ratkoš, P.: Z prameňov našich dejín, Bratislava 1974, s. 134 – 135)

Otázky pre žiaka k práci s prameňom

1. Na základe práce s predloženou ukážkou nájdite v čom spočívalo oprávnenie slovenského etnika v Rakúskej monarchii dožadovať sa práva používať vlastný jazyk.
2. Argumentujte históriu slovenského národa, ktorá ukotvovala právo používania vlastného jazyka.
3. Aké bolo podľa Vás postavenie Slovákov na prelome 18. a 19. storočia?

Polemika o jazyku v v Prešpurských novinách z roku 1786

...Z Prešpurskej stolici takto sa vám píše:...len píšete po slovensky, jako mi okolo Prešpurka, okolo Skalici, alebo okolo Trnavy rosprávame...Mi Slováci uherské krajiny, v každej stolici ináč píšeme, ako to vidíme, ale ne česky, ani po moravsky, nikde, povedel mi jeden statečný človek, že jeho mrzí čítať vaše noviny lebo sú není ani slovensky ani česky, ani moracvsky písané... Odpoveď redaktora:

...My píšeme čisto slovensky, na spôsob bibli, podle písma a jak novinári, někdy svobodněji, ale však předce zrozumitelne. Však když slovensky píšeme a někde ...veřejne slovensky mluvíme, tehdy musíme krajší a čistotnější psáti a mluvíti, než jináč doma mluvíme... Jestli naše noviny nejsou ani slovensky, ani česky, ani moravsky psané...tedy jaké jsou? ...Jestli k jeho mrzí naše noviny čítat, nech sobě žádného násilí nečiní, však sme toho dobrého svědomí, že sme nikoho ke čtení neprinútili. Jinou příčinu povědel jeden náš stály čtenář, pročby Slováci neradi noviny čítali, totižto pro nedostatek peněz a šmaku k literatúři, a že mnozí dobře slovensky mluvíti a psát nevědí...

Polemika o jazyku v Prešpurských novinách z roku 1786 (In: Bartl, J., Kačírek E, Otčenáš, M.: Dejepis národné dejiny pre 2. ročník gymnázií, Bratislava 2002, s. 84, ISBN 80-08-03167-0

Otázky pre žiaka k práci s prameňom

1. Z textu zistite, akými argumentami apelujú predstavitelia evanjelického prúdu obrodencov k používaniu biblickej češtiny ako reálneho jazyka Slovákov.
2. Definujte dôvody, prečo podľa predloženého textu nejaví slovenský národ dostatočný záujem používať vlastný jazyk

Eudovít M. Šuhajda: Maďarizmus v Uhorsku (1834)

...Reč vlastná každému ľudu je jeho národný rozlišovací znak, jeho charakter, prostredníctvom ktorého sa vyjadruje duch pospolitosti, ba i jeho národný zmysel. Ak sa v ňom prekáža, ak ho zničia, znehodnocuje sa človečenstvo v človeku a on sa robí duchovným otrokom. Ktorý druh tyranstva môže byť ukrutnejší, ktorý viac na nevydržanie a ohyzdnejší, ba, možno povedať podlejší ako toto despoticke spustošenie a neváženie si najsvätejších páv ľudí a národov? Trikrát nešťastný je stav niektorého národa vtedy, keď sa mu vystrebe špik jeho národnosti, keď sa odtrhne od vlastnej národnosti, keď sa olúpi o svoju reč...

...Príroda hovorí: „ Človek, národ, miluj a váž si svoju reč!“ Maďarizátori však hovoria: „ Ľudia, národy, nemilujte a nevážte si svoju vlastnú, ale našu reč...Nenávidte a zahodte to, čo vám dal boh, milujte a vážte si to, čo vám dávame my ľudia, my maďarizátori.“ Oných maďarizátorov, ktorí sa tak často a tak tuho honosia vlasťou a odtiaľ vyplývajúcimi povinnosťami, pýtame sa teda: nemôže sa láska k spoločnej vlasti zjednotiť s láskou k osobitným národom a rečiam? A v pochybnom prípade: čo bude človek viac milovať, vlasť alebo národ? Vlasť možno ľahko znova nájsť a kdekolvek, národ a reč nikdy a nikde!...

Eudovít M. Šuhajda: Maďarizmus v Uhorsku (1834) (In: Bartl, J., Kačírek E, Otčenáš, M.: Dejepis národné dejiny pre 2. ročník gymnázií, Bratislava 2002, s. 92 - 93, ISBN 80-08-03167-0

Otázky pre žiaka k práci s prameňom

1. ...Príroda hovorí: „ Človek, národ, miluj a váž si svoju reč!“ Prečo autor textu zaujal k úlohe človeka v prírode tento postoj?
2. Akú úlohu v živote slovenského národa mala podľa predloženého textu plniť maďarizácia?

Kollárova predstava „slovanského národa“ a chápanie otázky malého národa

...Slovo národ vyznamenáva společenství takových lidí, kteří svazkem jedné řeči, rovných mravů a obyčejů spojení jsou. Tak za starodávnych časů rozliční bývali národové, jako k. p. národ egyptský, řecký, latinský, židovský, jehož ostatky až posavád rozptýlené žijí: tak za našich časů rozličné národy

na zemi vidíme, jako k. p. národ Němců, Angličanů, Vlachů, Turků atd. Mezi všemi ale nynějšími národy v Evropě jest národ Slávů čili Slovanů největší a najrozšířenější, takže se jejich počtu žádný jiný přirovnati nemůže. Patnácté krajin hned menších, hned větších mluví s malým rozdílem až dosavad jazyk slovanský, duší pak tohto národu počítá se pak vyše 50 milónů, ku kterým i my, jako částka k celkosti přináležíme a jakkoli jeden ode druhého vzdálení jsme, předce jsme všichni bratři a sestry jednoho národu. Tak veliký, tak starožitný, slávny a památny národ dozajista zaslouží, aby sme jeho život, povahu a vlastnosti i před trůn náboženstva postavili a spravedlivě ohlédali i co dobrého i co chybného při sobě má, abychom znali, jakovými povinnostmi i my k němu zavázáni jsme. My to tak učiniti chceme, že se dnes jen při první zastavíme, druhé jiný příhodní čas sobě uspoříme.

Kollárova predstava „slovanského národa“ a chápanie otázky malého národa (In: Kropilák, M.: Varčíková, M., Ratkoš, P.: Z prameňov našich dejín, Bratislava 1974, s. 150 – 151)

Otázky pre žiaka k práci s prameňom

1. Nájdate v predložnom texte vnímanie slovanstva a jeho úlohy pre ďalší vývoj Slovákov.
2. Ako J. Kollár definuje pojem národ?

Slovenský prestolný prosbopis (1842)

Vaše Veličenstvo,

...Keďže podľa najnovších zákonov kráľovstva ...maďarská reč miesto používanej latinskej bola povýšená na úradnú, aj evanjelickí Slováci pokladali za svoju povinnosť túto reč sa naučiť a k vôli budúcemu úradovaniu sa v nej podľa možností zdokonaľiť. No jednako sú mnohí, ktorí jasný zmysel zákona prekrúcajú a hoci znenie tohoto zákona je jasné, nachádzajú v ňom alebo ešte skôr doň vkladajú svoju vrelu túžbu pomadžarčiť celé Uhorsko...

Preto vo všetkej pokore a najponíženejšie prosíme:

... 2. Príslušným úradom doporučiť, aby milostivo vymenovali pre našu slovenskú literatúru riadneho cenzora v Budíne a Prešporke, aby všetky práce a spisy...dovolili aj v slovenskej reči vytlačiť...

3. Po tretie najpokornejšie prosíme, aby Vaše Veličenstvo potvrdilo...na prešporskom lýceu zriadenú Katedru slovanskej reči a literatúry aj pre budúcnosť...Podobné profesóráty však ešte aj na iných vyšších evanjelických učebných ústavoch, kde už sú, keby ponechalo a kde nie sú, dovolilo zaviesť...

4. Aby na Kráľovskej krajinskej univerzite v Pešti bola zriadená osobitná katedra pre slovenskú reč, lebo dôkladné osvojenie si tejto reči aj prakticky nie je len veľmi užitočné, ale i veľmi potrebné, najmä pre lekárov, právnikov, duchovných a úradníkov, ktorí sú so slovenským, takmer vo všetkých stoliciach Uhorska bývajúcim ľudom v spojení a v styku.

5. Prosíme...používať latinskú reč vo všetkých cirkevných veciach, najmä v cirkevných matrikách a zápisniciach. Nám sa totiž maďarské matriky, výťahy i vysvedčenia z cudziny... vracajú ako nezrozumiteľné, zatiaľ čo latinská reč má platnosť v celej Európe.

6. Ďalej prosíme ... aby sa výchova našich detí za ľudí a občanov, a najmä náboženská výučba diala v materinskej reči, aby bohoslužba, ako jediná inštitúcia pre mravnosť a pobožnosť, zostala nášmu ľudu nedotknuteľná, aby sa mu neodníмали nedele na maďarské kázne, ktorým nerozumie, a vôbec aby ľud na nejaký spôsob nebol donucovaný prijímať maďarských učiteľov alebo zúčastňovať sa na maďarskej bohoslužbe...

Slovenský prestolný prosbopis (1842) (In: Bartl, J., Kačírek, E., Očenáš, M.: Dejepis národné dejiny pre 2. ročník gymnázií, Bratislava 2002, s. 97 – 98 , ISBN: 80-08-03167-0)

Otázky pre žiaka k práci s prameňom

1. Ktorých oblastí spoločenského života sa týkali prosby Slovákov rakúskemu cisárovi podľa predloženého dokumentu?
2. Aký druh ohrozenia ďalšieho vývoja slovenského etnika v monarchii považuje autor textu za najväčšiu?

Priemyselné podnikanie – základná potreba národného rozvoja Slovákov

...Hľadiac na to milé naše Slovensko a jeho polozenie, vidíme, že je ono nie tak inšiemu ako k tomu určené, aby sa v ňom priemysel rozvíjal a rozširoval. Sama, hovorím, poloha nášho kraja hornatá, veľké poklady v sebe zavierajúca, hustými hájmi pokrytá, hojnými potokmi z nich vytekajúcimi zvlažená, ukazuje na to, že tam priemysel kvitnúť má a kvitnúť bude musieť. Nie ale len z okolnosti tejto na rozkvit priemyselný v našom kraji sa zavierať dá. Je tu ešte inšie, čo k nemu náš kraj mocne ponúka, a to nedostatočná zeme úroda k pomeru ľudu v ňom žijúcemu. Už teraz úroda nášho kraja ľud svoj živiť nestačí, už teraz mnoho tisíc meríc zbožia každoročne k nám sa privážať musí. Jakože teda budúce – kde prírastok každý rok jeden a pol osoby na sto robí, a tak za 67 rokov ešte raz toľko ľudstva počítať sa bude – akože teda potom neúrodný náš kraj obyvateľov svojich vyživí?! Pravda síce, že sa zdokonalením hospodárstva ešte omnoho väčší úžitok zo zemi našich vziať môže, pri tom ale všetkom potreba prívozu výživných prostriedkov s pomerom prírostu ľudstva málo odchodnejšie postupovať bude.

(článok J. Čipku uverejnili ako úvodník Slovenské národné noviny, číslo 32 z 18. novembra 1845)

Priemyselné podnikanie – základná potreba národného rozvoja Slovákov (In: Kropilák, M.; Varčíková, M., Ratkoš, P.: Z prameňov našich dejín, Bratislava 1974, s. 172 – 174)

Otázky pre žiaka k práci s prameňom

1. Akú cestu, okrem vyriešenia otázky jazyka vidí autor ako kľúčovú v ďalšom napredovaní Slovákov?

Žiadosti slovenského národa

Žiadosti slovenského národa

...Pred jeho c. kr. Jasnosť, pred krajinský uhorský snem, pred jeho Výsost' uhorského palatína, kráľovského námestníka, pred Ministerstvo uhorskú a pred všetkých priateľov človečenstva a národnosti

- I. Slovenský národ v uhorskej vlasti precitňuje po 900 ročnom snu ako pre národ krajiny tejto, osvedomujúc sa, že svätá zem táto a matka krajina, súc púvodisko a kolíska povestí o starodávnej sláve jeho predkov a divadlo, na ktorom otcovia jeho a hrdinovia za uhorskú korunu krev vylievali, bola do nedávna len macochou jeho, zachodiacou s ním nemilosrdne a držiacou jeho reč a národnosť na reťazách potupy a zhanobenia. Ale v okamžení tomto prebudenia svojho chce národ slovenský zabudnúť na stáročia ukrivdenosti a zhanobenosti svojej, odpúšťa sebe aj svojim ujarmiteľom a nič inšie nehýbe jeho rozradúvaným srdcom ako svätý zápal lásky a horúca túžba po ubezpečení slobody, národnosti a krajiny svojej.
- II. Aby sa zriadu, na základe rovnosti uhorských národov jeden všeobecný snem bratských národov, pod korunou uhorskou žijúcich, na ktorom bude každý národ ako národ zastúpený – a každý zástupca národný zaviazaný svojou národnou rečou národ svoj zastupovať a reči národov, na sneme zákonne zastúpených, znat'. Mimo tohto krajinského všeobecného snemu národov žiadame:
- III. Národné osobitné snemy, na ktorých sa povedú rady národné, a to síce jak

národného, tak všeobecne krajinského dobra sa týkajúce, ktorým cieľom sa majú vyznačiť medze národopisnie, aby každý národ ku svojmu národnému striedku mocne sa priťahovať môžu a smeú, a nebola prinútená menšina Maďarov väčšine slovenskej, a menšina slovenská väčšine Maďarov slúžiť a sa poddávať, a práve pre toto prísno chránenia slobody a práv národných žiadame po

IV. Aby vyslancovia všetkých národov uhorských zaviazaní boli prisahou vo zmyslu návodov, sebe od svojich vysielateľov vydaných, na sneme krajinskom hovoriť a v pádu nevernosti a zrady národnej, aby pokutám, od vysielateľov ustanoviť sa majúcim, poddaní boli. Menovito národ slovenský, najviac zradcov národnosti svojej počítajúci, má dostatočne príčiny žiadať túto vysloviť a všemožne podporovať.

Žiadosti slovenského národa (In: Kropilák, M., Varčíková, M., Ratkoš, P.: Z prameňov našich dejín, Bratislava 1974, s. 187 – 191)

Otázky pre žiaka k práci s prameňom

1. Komu adresovali Slováci svoj základný národný program priblížený v ukážke?
2. Ako je chápaná úloha národných snemov?

Uznesenie Uhorského snemu o zrušení poddanstva

...Zákonný článok IX. O zrušení služieb (robôt), dežmy a peňažných platieb, ktoré sa konali a platili na základe urbára a jeho doplnujúcich zmlúv, zrušujú sa od vyhlásenia tohto zákona na večné časy.

§1. Zákonodarstvo kladie odškodnenie súkromných zemepánov pod ochranu národnej cti.

§2. Jeho Veličenstvo prostredníctvom uhorského ministerstva predloží najbližšiemu krajinskému snemu podrobné vypracovaný návrh zákona vo veci odškodnenia súkromných zemepánov tak, aby sa im z verejných prostriedkov plne vyplatila hodnota, ktorá sa rovná doterajším urbáriálnym záväzkom.

§3. Na takých miestach, kde doteraz nebola vykonaná urbáriálna úprava alebo neboli vydelené pasienky, zachováva sa i naďalej doterajšia prax vo veci užívania lesov a pastvy.

§4. Panský súd sa zrušuje. Kým sa súdna právomoc všeobecne neusporiada, budú vo veciach civilného práva v skrátenejších súdnych pokračovaniach v majetkových sporoch tam, kde nie sú zriadené súdne zbory prvej inštancie, vykonávať jeho právomoc slúžni a vo veci trestných a riadnych civilných sporov stoličné sudy.

§5. Voči takým zemepánom, ktorí mali k svojmu majetku pripojený urbáriát ešte pred vyhlásením tohto zákona, až na ďalšie zákonné opatrenie nemožno vypovedať dlžobné pohľadávky okrem zmeniek pochádzajúcich z obchodných stykov a len pohľadávky vo veci neplatenia zákonom stanovených úrokov možno od neho vymáhať súdnym konaním.

...Zákonný článok XIII. O zrušení cirkevnej dežmy.

Keďže duchovný stav sa zriekol cirkevného desiatku bez každej náhrady, krajinské stavy na večnú pamäť uzakonia túto obeť položenú na oltár vlasti a súčasne sa v dôsledku tohto zrieknutia uzniesli:

§1. Cirkevný desiatok, či bol odvádzaný v naturáliách, alebo miesto poskytovania v hotovosti v prírodninách, a to či bol platený priamo duchovnému stavu, alebo nájomcovi, či bol získaný večnou zmluvou, alebo kráľovským darovaním, zrušuje sa na večné časy.

§2. Keďže sa zrušenie desiatku dotýka aj príjmov niektorých členov nižšieho duchovenstva a v tomto ohľade bude potrebné v každom prípade postarať sa o ich zaopatrenie, predloží jeho Veličenstvo prostredníctvom svojho uhorského ministerstva stavom krajiny vo všeobecnosti návrh zákona vo veci náležitého zaopatrenia nižšieho duchovenstva hociktorého vierovyznania.

§3. Ak sa dostal cirkevný desiatok do vlastníctva súkromných rodín, či už na základe večnej zmluvy alebo kráľovským darovaním, predloží jeho Veličenstvo prostredníctvom svojho uhorského ministerstva najbližšiemu krajinskému snemu podrobný návrh zákona na odškodnenie vlastníckych

súkromných rodín z verejných prostriedkov.

Uznesenie Uhorského snemu o zrušení poddanstva (In: Kropilák, M., Varčíková, M., Ratkoš, P.: Z prameňov našich dejín, Bratislava 1974, s. 184 – 185)

Otázky pre žiaka k práci s prameňom

1. Na základe práce s predloženou ukážkou zistíte, ktoré osoby vtedajšej spoločenskej hierarchie prišli o svoje príjmy.

Bachove reformy

Neabsolutistický režim v Uhorsku sa dá v skratke charakterizovať slovami centralizácia, byrokratizácia a germanizácia. Nový režim mal aj pozitívne stránky, lebo modernizoval štátnu a súdnu správu, zavádzal hospodárske reformy a základy modernej spoločnosti. Centralizácia priniesla zjednocovanie zákonov rakúskej a uhorskej časti i zjednotenie mier a váh. V roku 1850 sa zaviedla celá sústava daní: pozemková a domová daň a daň z príjmu. Museli ju platiť všetci bez výnimky, cirkev, šľachta aj oslobodení poddaní. Výber daní dostali na starosť novozriadené daňové úrady. Bol zavedený štátny monopol na tabak a spotrebná daň z piva a pálenky v celej monarchii. Tabak si mohli jednotlivci pestovať len na povolenej výmere a úrodu museli za nízke výkupné ceny odovzdať štátu. Zrušila sa colná hranica medzi Rakúskom a Uhorskom a všetky cestné mýta. Vláda podporovala kolonizáciu Nemcov. Veľkú zmenu priniesol urbársky patent a dekrét o odškodnení, ktorý vydal cisár 2. marca 1853. Urbárska pôda sa definitívne stala vlastníctvom roľníkov a štát sa zaviazal odškodniť bývalých zemepánov sumou 150 miliónov zlatých v štátnych dlhopisoch. Za jednu celú sedliacku usadlosť, čo bolo asi 12 hektárov poľnohospodárskej pôdy, - dostal zemepán v priemere 600, za želiara 50 zlatých. Takéto riešenie bolo výhodné pre veľkých pozemkových vlastníkov. Magnáti dostali finančné prostriedky na modernizáciu svojich majerov a zbavili sa neproduktívnej poddanskej roboty. Ostatné neurbárske pozemky – kľčoviská, kopanice, vinice a ďalšie grunty označované aj ako remanencie – užívané poddanými na zmluvnom základe so zemepánom, si roľníci malio vykúpiť sami za sumu predstavujúcu obvykle 20 – násobok ročného úžitku. Kto peniaze nemal a bola ich väčšina musel ďalej plniť robotné povinnosti voči bývalému zemepánovi. A tak sa feudálne prežitky vo forme bezplatnej roboty niekde udržali až do začiatku 20. storočia. Prechod od feudalizmu k novému spoločenskému poriadku priniesol vzrast finančných potrieb štátu. Náklady na byrokratický aparát, policajné zložky a ďalšie štátne inštitúcie stúpali. Kým v roku 1840 správa celej monarchie stála 57 miliónov zlatých, do roku 1857 sa suma vyšplhala na 162 miliónov. V súvislosti so zvyšovaním potrieb štátu rástli dane. Za desať rokov neoabsolutizmu priame dane stúpili o 143 % a nepriame o 120%. Aj preto, bol nástup kapitalizmu vnímaný s veľkými rozpakmi. Mnohým ľuďom sa cnelo za starými dobrými časmi, keď síce existovala robota, no dane boli nižšie a tlak štátu pri ich vymáhaní zďaleka nie taký drastický.

Bachove reformy (In: Mrva, I., Segeš, V.: Dejiny Uhorska a Slováci. Bratislava 2012, s. 288 – 289. ISBN: 978-80-8046-586-5)

Otázky pre žiaka k práci s prameňom

1. Ktorými tromi slovami je možné charakterizovať obdobie Bachovho absolutizmu?

2. Na základe práce s textom dokážte na dvoch príkladoch vzrast finančných potrieb štátu v období neoabsolutizmu.

Záver:**Zhrnutia a odporúčania pre činnosť pedagogických zamestnancov**

Členovia klubu sa zhodli na:

- neustálej potrebe dotvárania portfólia historických prameňov pri výučbe ďalších tém
- potrebe vzájomného odovzdávania skúseností a kolektívnej selekcii pramenného materiálu v ďalšej činnosti klube

pozitívnej percepcii samostatnej práce žiakov s pramenným materiálom a nabádaní k samostatnej bádateľskej aktivite žiakov

11. Vypracoval (meno, priezvisko)	PhDr. Vladimír Hirjak
12. Dátum	24.06.2021
13. Podpis	
14. Schválil (meno, priezvisko)	PhDr. Michal Košičan, PhD.
15. Dátum	24.06.2021
16. Podpis	

Pokyny k vyplneniu Písomného výstupu pedagogického klubu:

Písomný výstup zahŕňa napr. osvedčenú pedagogickú prax, analýzu s odporúčaniami, správu s odporúčaniami. Vypracováva sa jeden písomný výstup za polrok.

1. V riadku Prioritná os – Vzdelávanie
2. V riadku špecifický cieľ – riadok bude vyplnený v zmysle zmluvy o poskytnutí NFP
3. V riadku Prijímateľ - uvedie sa názov prijímateľa podľa zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku (ďalej len "zmluva o NFP")
4. V riadku Názov projektu - uvedie sa úplný názov projektu podľa zmluvy NFP, nepoužíva sa skrátený názov projektu
5. V riadku Kód projektu ITMS2014+ - uvedie sa kód projektu podľa zmluvy NFP
6. V riadku Názov pedagogického klubu (ďalej aj „klub“) – uvedie sa celý názov klubu
7. V riadku Meno koordinátora pedagogického klubu – uvedie sa celé meno a priezvisko koordinátora klubu
8. V riadku Školský polrok - výber z dvoch možností – vypracuje sa za každý polrok zvlášť
 - september RRRR – január RRRR
 - február RRRR – jún RRRR
9. V riadku Odkaz na webové sídlo zverejnenej správy – uvedie sa odkaz / link na webovú stránku, kde je písomný výstup zverejnený
10. V tabuľkách Úvod, Jadro a Záver sa popisuje výstup v požadovanej štruktúre
11. V riadku Vypracoval – uvedie sa celé meno a priezvisko osoby/osôb (členov klubu), ktorá písomný výstup vypracovala
12. V riadku Dátum – uvedie sa dátum vypracovania písomného výstupu
13. V riadku Podpis – osoba/osoby, ktorá písomný výstup vypracovala sa vlastnoručne podpíše

14. V riadku Schválil - uvedie sa celé meno a priezvisko osoby, ktorá písomný výstup schválila (koordinátor klubu/vedúci klubu učiteľov)
15. V riadku Dátum – uvedie sa dátum schválenia písomného výstupu
16. V riadku Podpis – osoba, ktorá písomný výstup schválila sa vlastnoručne podpíše.